

15. maj 2015

Aatsitassarsioqatigiit aatsitassanik misissuiniarneranni aammalu misissuinerit suli ingerlagallarneranni innuttaasunik oqimaaqatigiissumik paasissutissiisoqartarnissaa siunertaralugu, apeqquteqaat tunngavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Inuit Ataqaatigiit)

Imarpissuaq imarsiortumit ikaarneqarsinnaavaa, sineriaap aangarnissaa qunugigaanni?

Siumumi naleqartitatta, pingaartitatta ilaat, tassaavoq kiffaangissuseq. Kiffaangissuseq inuttut ataasiakkaatut nammineq aaliangiisinnaanermik imaqartoq. Kisianni aamma kiffaangissuseq nunatut, nuna nammineerusuttut imalik, naleqartittineq.

Taamaammaat Siumut Namminersornerulerneq eqqunneqarnerani siuttuvoq, aamma Namminersorluni oqartussaanerup eqqunneqarnerani siuttuvoq; taamaaliorpoq nunarsuarmioqataajartornermi inuiattut naleqartitat, kiffaangissuserlu pingaartillugit.

Inuiaqatigiittullu nuannaqaagut Namminersorluni oqartussaaneq atuutilersinneqarmat, malittaanillu nunatta pisuussutaanut uumaatsunut oqartussaaffik Namminersorluni oqartussaanerup eqqunneqareernerani siullertut tigugatsigu, maannamullu taannaavoq tigusatsinni kisiartaagallartoq, nunatta pisuussutai, uumassusillit uumaatsullu, tamakkiisumik Kalaallit Nunaanniit oqartussaaffigineqalermata.

Taanna kiffaangissuseq ataqqillugu, siunertaavoq pisuussutit uumaatsut uumassusillillu maani nunap inuinit iluaqutaassasut, tamanna amerlanerussuteqarluartut isumarigaat qularnanga oqaatigisinnaallugu misigisimavunga.

Ukioq manna inuiattut ullorsiulerutta ukiut arfinillit qaangiussimalissapput Namminersorluni oqartussaaneq eqqunneqarmat. Ullumikkullu kiffaangissuseqarpugut, ataasiakkaarluta, inuiaqatigiinni pisut peqataaffigissallugit, imaluunniit piffissaq allamut atorussullugu inuttut nammineq aalajangiisnaalluta.

Apeqquteqaat aallaavigalugu qulequtsiussaq aammalu tunngavilersuutit paasinartumik imaqaraluartut, taamaattoq oqaatigisariaqarpoq, Inuusutissarsiornermut Naalakkersuisup nassuiaaneratuut tusarniaanerit Naalakkersuisunit aqqissuusat pinngitsoornatik ingerlanneqassapput, aamma suliffeqarfiit tassani peqataassallutik, taassuma saniatigut pisortatigoortumik tusarniaanerit nalaani suliffeqarfiit aatsitassarsiornerit namminneerlutik paasissutissanik aammalu oqaloqatigiinninnissamik siunertaqartumik aqqissuussisnaapput. Misissueqqaarniussamut akuersissutini piumasaaqatit naapertorlugit aqqissuussinissaminut aamma pisussaaffilerneqartarput inoqarfinni suliniutum qanittumi paasissutissiissallutik paasisassarsiuissallutillu. Inuillu maani nunami najugallit kiffaangissuseqarput suliffeqarfiit aqqissuussaanut peqataanissamut imaluunniit peqataanianggikkunik. Aammattaaq oqaatigisariaqarpoq innuttaasut peqataatinnerannut atatillugu, suliniutit aatsitassarsiornerup silarsuaanni ingerlasut, pisussaaffeqarput suliniutertik nassuiaatigissallugu.

Taanna suleriuseq nunat killiit allat aatsitassarsiorfiusut aamma atugaraat. Naalakkersuisup nassui-
aanerani takuneqarsinnaavoq suleriuseq qanoq ittuunersoq, assersuutigalugu qaqugukkut pisortat
tusarniaanerit ingerlattarneraat, soorluttaaq arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsut qanoq
suliaqartarnersut. Taamaammata ataatsimup isigalugu suleriuseq nunatsinni ingerlanneqar-toq
pitsaasutut nalilerparput.

Taamaattoq ilanngullugu oqaatigisariaqarpoq paasissutissat ilaat teknikkimut tunngassuteqarsin-
naasut paasiuminaassinnaasut, tamanna allanngortinnissaa sulissutaajuartariaqarpoq, pitsanngor-
sartuartaarlunilu, tassami inuit amerlanerpaat paasissutissat pasisinnaaniassagamikkit.

Tamanna siunertaasariaqarpoq.

Ilanngullugu oqaatigisariaqarpoq pitsaanerpaajuannannginnerluni oqallinnerit aaqqiiniarnerillu
qaammaasaqartumik paasissutissanillu tunngaveqarunik?

Qaammaasaqartumik apeqqusiisinnallunilu innuttaasut soqutiginnittut oqallinnermut peqataane-rat
pissappat, qanoq isiortoqarsinnaava, suullu nalinginnaat aqutissaappat? Uani taasariaqartut
tassaapput tusagassiuutit. Inuit qaammaasalimmik paasissutissallu toqqammavigalugit oqallise-
qataassappata, tamat oqartussaaqataaneranni pineqartumi tusagassiuutit qitiusumik inissisimap-put,
inissisimajuannarnikuullutillu. Innuttaasulli paasissutissanik aallerfissaat arlaliusuaannarni-
kuupput aamma, kisianni tusagassiuutit qitiusumik inissisimajuarnikuupput.

Tusagassiuutit qitiunerat ilisimatuut, nunat tamalaat akornanni, oqariartuutigisarpaat.

Assersuutigalugu piffissami qanittumi qaangiuttumi tamanna ingerlalluarneqarsinnaasoq takuar-put,
tassalu sapaatip akunnera kingulleq kinguaassiutitigut kanngutsaattuliortarneq tusagassiuu-tititgut
sammineqarmat, ilaatigut immikkut ilisimasallit KNR-ikkut Qularpaami oqallinnermi
peqataatinneqarlutik, nalunaarusiat allallu paasissutissat ulluinnarni innuttaasut, immaqa piffissa-
qarfiginngisaat, anngussuunneqarput. Tamassuma qammarsaanermut paasissutissanillu
anngussuineranut tusagassiuutit periarfissatsialaanerat takutippaa.

Inuiaqatigiit akornanni oqallinnermi, ajornartorsiutit unamminartullu pillugit, aammalu ujartui-
nermi qanoq aaqqiivigineqarsinnaanerannik, qaammaasat ilisimasallu toqqammaviunissaanut,
apeqqutigisariaqarpoq qaammarsaanermut paasissutissanillu anngussuineranut, akisussaaqataasut
akisussaasullu arlaliunnginnersut? Ilaatigut soorlu Naalakkersuisut, aatsitassarsiornermik sulini-
utilit, ngo't, oqareernittuullu tusagassiuutit qitiusumik inissisimapput minnerunngitsumillu inut-tut
ataasiakkaarluta aamma akisussaaffeqarpugut.

Ilanngullugu oqaatigerusuppara nunaqqatigut namminneq aalajangiisinnassuseqarnerat qulari-
nngilara, soormi taamaattoqassanngila?

Taamatutaaq timersoqatigiiffiit, allallumi peqatigiiffiit, namminneq aalajangiisinnassusiat,
kiffaanngissuseqarnerallu, Siumumiit ataqqivarput. Kikkullu aningaasanik tapiissasut tapiissa-
nngitsullu politikikkut akuleriffiginissaa mianernartutut isigaarput, nammineq aalajangiisin-
naassuseqartut qularinngilarput ataqqillugulu.

Oqaatigerusuppara inuunermi alloriarnerit nikeriarnerillu imaannaanngissinnaasut, allaallumi
qununarsinnaasut ilimagatsigu.

Taamaattoq aperisariaqarpugut; Qununerup inuunerput aqussavaa, qununeq aalajangiinerinut
toqammaviussava?

Naggasiinnginninni una naqissuserusuppara, oqaatigalugulu; Nunatsinni aallartittoqartariaqar-poq, susoqartariaqalerpoq. Nunaqqaterpassuagut, sulisartukkormiut ilungersorlutik inuugamik, ilaqutariippassuit maannakkorpiq ilungersorlutik inuugamik, periarfissannguagut tamaasa ammatittariaqannginnerpagut? Uanga aperineqassaguma qularnanga akissuunga periarfissannguagut tamaasa ammatittariaqarpagut.

Aaliangiinerillu qaammasalimmik toqqammaveqarlutik.

Aallarniutima oqariartuutaa naggasiutigerusuppara:

Nukkama Hans Peder Kirkegaard-ip oqaatiginikuusaa naggasiutigerusuppara sapiissusermut tunngasoq, imatut nipilimmik:

Siuligut mallersumi sapiisuseqarlutik angalasarsimannngitsuugunik

qajavissuannngortarsimassanngikkaluarput.

Qattungasumi qajavissuannngortoqarsinnaanngilaq.

Jens Erik Kirkegaard

Siumut.